

kiadja: a "Mosolygó gyermekek" Alapítvány¹

**Ó
V
i
ú
j
s
á
g**

125 éves a mi óvodánk

2007-2008

OVI - INFO

- ✿ **Döntsön a mi javunkra** 3
- ✿ **Intézményünk csoportjainak névsora** 4
- ✿ **SZMK névsor** 6
- ✿ **Szocializáció** 6

AKTUALITÁSOK

- ✿ **Házirend** 7

ESEMÉNYNAPTÁR

- ✿ **10. óvodabál** 9

LÉLEKTAN

- ✿ **Iskolaérettségről: Elég érettek vagyunk?** 9
- ✿ **Szigorúság: Mennyire és hogyan?** 10

EGÉSZSÉG

- ✿ **Fertőző kedvencek** 12

FIGYELEMFELHÍVÓ

- ✿ **Nem a szülők hibája** 12

TARKABARKA

- ✿ **Elavult a család?** 13
- ✿ **Kölcsönösen keressük egymást - beszélgetés óvodánk gyermekvédelmi felelősével** 14

VELÜNK TÖRTÉNT

- ✿ **Szilvalekvár és szilvás gombócfőzés a „tökös óvodában”** 15
- ✿ **Nem csak egy kirándulás volt Mezőhegyesen** 16
- ✿ **Kerékpártúra** 17
- ✿ **Gyermeknap az óvodában** 17

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

- ✿ **Jubiláló dolgozók** 18
- ✿ **Sportvetélkedő helyezés** 18
- ✿ **Versmondó verseny helyezettjeink** 18

TERMÉSZET LESEN

✿ Gólyavonulás

18

VÁLASZOLUNK ROVAT

✿ Szülői kérdések és a válaszok szakemberektől.

19

ŐK MONDTÁK

✿ Gyerekszáj

20

HOROSZKÓP

✿ A négy évszak gyermekei

21

KISÜTÖTTÜK

✿ Téli gyümölcstorta

23

GYERMEKSAROK

✿ A hatpettyes katicabogár

23

✿ A bátor tengelice

24

✿ Tyúkanyó csibéi

24

SZABADIDŐ

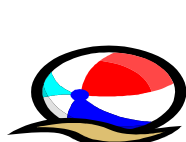
✿ Hasznos kiadványok

25

✿ Mi a véleménye?

25

MELLÉKLETEK

Címlaprajz:

Az óvoda címe:

Telefon/fax szám:

E-mail:

Az óvoda vezetője:

A tagóvodák vezetői:

Az óvoda orvosa:

Szakmai munkaközösség vezető:

Gyermekek és ifj. védelmi felelős:

Minőségi munkacsoport vezető:

Alapítvány kuratórium elnöke:

Szülői munkaközösség elnöke:

Oviújság szerkesztője:

„A mi óvodánk 125 éves” Sárközi Fanni (Katica csoport)

6775 Kiszombor József A. u. 19

62/ 297-063

kzovoda@sasip.hu

Börcsökné Balázs Márta

Rutainé Matuszka Katalin (Ferencszállás)

Kovácsné Pásztor Katalin (Klárafalva)

Dr. Kiss Katalin

Süliné Horváth Gabriella

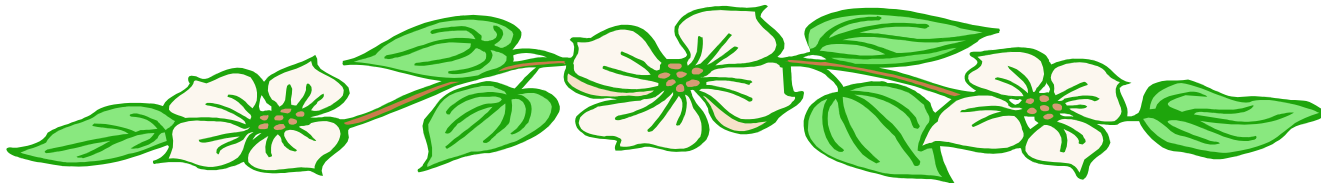
Szűcsné Ponyecz Mária

Szűcsné Ponyecz Mária

Harkai Józsefné

Mandákné Vas Szilvia

Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna és Németh Jánosné

BEKÖSZÖNTŐ

Itt van az ősz, itt van újra ... s vele együtt egy új tanév. Most azonban még szemezgetünk a tavalyi év eseményeiből. Mivel dolgoztunk az volt bőven; szilvalekvárfőzés, kukoricakunyhó építés, biciklitúrák, kirándulások, sportesemények, 10. óvodabál, hogy a teljesség igénye nélkül csak egy párat említsek. A cikkeket olvasva kívánom, hogy mindenki érezze, élje át újra az élményeket, amelyben része volt. Mindenkinek kellemes időtöltést kívánok.

Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna

OVI - INFÓ

DÖNTSÖN A MI JAVUNKRA!

Nagy örömünkre szolgál, hogy továbbra is van lehetősége óvodánk alapítványának, az adók 1%-ának fogadására.

Ennek segítségével, új eszközöket, játékokat vásárolhatunk, pályázatokon vehetünk részt, melyet megnyerve bővíthetjük eszköztárunkat, a tehetséggondozást is tudjuk ebből a forrásból finanszírozni. Például; a pályázatok nevezési díját, a pályázaton résztvevő gyermekek és a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek utazási költségeit ebből fizetjük. Legutóbb, az óvoda udvari játékainak felújítását, cseréjét tudtuk megvalósítani segítségükkel. Ezért szeretnénk arra kérni önöket, hogy továbbra is támogassák alapítványunkat.

Kérjük így töltse ki az APEH nyomtatványcsomagjában található rendelkező nyilatkozatot!

A kedvezményezett adószáma:

18465954-1-06

A kedvezményezett neve:

„Mosolygó gyermekarcok” Alapítvány

Csoportjaink névsora

Bajnok mini csoportHaklikné Balázs Ildikó, Dávid Mihályné (Ilike) és Gera Ferencné (Rózsika)

Balázs Anna Zsófi	Horváth Richárd István	Solymosi Roland
Baranyi Sándor	Jani Zsófia	Süveg Merse Péter
Bodré Balázs	Karika Márk	Szegedi Levente Lajos
Borsos Norbert	Kis Petra Virág	Tóth Tamara
Czavalinga Kristóf Csaba	Kis Vivien Jázmin	Turányi Melinda
Cseh Márton	Kórász Alexandra	Varga Vanessza Dzszenifer
Dinka Dávid Nándor	Mészáros Gergő	Bandor Zsófia

Delfin kiscsoportBábelné Miskolczi Zsuzsanna, Süliné Horváth Gabriella és Csóti Jánosné (Zsuzsi) vezetésével;

Balogh Edmond Zoltán	Horog Ádám Ákos	Szalma Alexandra Luca
Barna Zsolt	Horváth Laura Veronika	Szentirmai Enikő Debóra
Bogos Noémi Rozália	Katona József	Terhes Krisztina
Botlik Bertold	Kenyeres Áron	Tóth Bence
Farkas Brigitta Krisztina	Kovács Ottília	Udvarhelyi Péter Gábor
Feyes József	Matuszka Norbert	Verebes Dzszenifer Vivien
Halász Krisztofer Gábor	Mezei Anett Anna	Zemankó Tünde Rita
Hatvani Rinaldó	Putnoki Lukács	
Hegedűs Krisztofer	Szabó István Zoltán	

Napsugár kiscsoportBaranyiné Gulácsi Zsuzsanna, Benák Gabriella és Matuszka Istvánné (Évike) vezetésével;

Badics Anna Sára	Gazsi Noel	Pipic Dorka
Balla István	Horváth Brigitta Georgina	Rózsa Krisztián
Balla Szimonetta Viktória	Horváth Gábor	Sárkány Barbara
Benkő Gábor	Horváth Mónika	Szűcs Virág Katalin
Csonka Soma Dominik	Kohányi Attila	Túri Tamás
Dávid Dóra Ivone	Majoros Zoltán	Mandák Botond Koppány
Farkas Viktória Laura	Nemes Patrik Szilárd	Kiss-Illés Roland Róbert
Fodor Dániel Imre	Pásztor Anett	Papp Hanna

Napraforgó középső csoportSimor Gáborné (Andrea), Törökné Jani Edit és Kovács Sándorné (Katika) vezetésével;

Balla Márk Máté	Fodor Dominik	Restás Mihály
Baka Alexandra Emese	Hegyi Raul Illés	Szabó Viktória Magdolna
Bandor Mónika Éva	Kórász Tamás	Szilvási Zsolt
Baranyi Benjamin István	Kovács Dávid	Tóth Ágota
Benkő Bernadett	Mihályi Dávid Farkas	Turányi Judit Alexandra
Dancsi Péter Ferenc	Nagy Levente	Ördög József
Farkas Dorián Péter	Petrik Réka	Budai Kristóf Ádám

Micimackó középső csoport**Németh Angéla, Szabó Zoltánné (Margo) és Kovács Ilona vezetésével;**

Balázs Luca	Horváth Bernadett Helga	Panyor Zsombor
Baranyi Tamás	Kasza Diána	Pap Lolita
Baranyi-Nagy Brenda	Kis Bence Róbert	Pap Zoé
Benyó Annamária	Kohajda Balázs	Szeredi Soma
Bokor Amanda	Kollár Klaudia	Tenczer Franciska Ilona
Boldizsár Barna	Kolompár Márk	Váradi Vivien Anita
Dinka Viktória Livia	Lele Bernadett	Varga Eszter Enikő
Gecse Nelli	Márki Barbara Éva	
Havasi Dzszenifer	Molnár Brigitta Gabriella	

Ficánka nagycsoport**Szűcsné Ponyecz Mária, Mártonné Miron Ágnes és Becsei Györgyné (Ildi) vezetésével;**

Apró Zsanett	Fehér Vivien	Nagy Henriett
Bacsó Bendegúz	Horváth Nándor	Nagy Gyula Máté
Bali Roland	Jó járt Anita Írisz	Rózsa Norbert
Balla Noémi	Kerekes Márk	Tóth Boglárka
Baranyi Fanni	Kis Alexa Kitti	Turányi Klaudia
Csuhaj András	Kovács Dzszenifer	Varga Pál
Farkas Dávid	Kovács Márk	Vas Gábor
Farkas Dominik	Nacsa Lora Hanna	

Katica nagycsoport**Imre Mátyásné (Kati), Törökné Jani Edit és Pásztor Miklósné (Zsuzsi) vezetésével;**

Klonka Szabolcs	Halál Gabriella	Murka Nikolasz
Andrási Richárd	Hegedűs Lili	Németh Csaba
Bajusz Olivér	Juhász Balázs	Rácz Benjámin
Czavalinga Anett Nikolett	Juhász Barbara	Sárközi Fanni Zsóka
Czavalinga Csilla	Kenyeres Balázs	Süli Panna Dorka
Cseh Dániel	Kis Dávid Márk	Szabó Béla
Daróczi Henrietta	Kiss Bernadett Regina	Szépe Martin Szabolcs
Fazekas Gábor Richárd	Molnár Ágnes Gizella	Tóth Nikolett

Ferencszállási vegyes életkorú csoport**Rutainé Matusztká Katalin és Geczóné Kiss Katalin vezetésével;**

Fáry Viktória	Gárgyán János	Leoranu Alexandra
Al-Jordi Lorina	Dénes Eliza	Perecz Fanni
Fekete Fruzsina	Chikán Lili	Czérna Ramóna
Kemény Tamás	Bernáth Csaba	Fekete István
Dinnyés Noémi	Gárgyán Fanni	Nagy Noémi
Juhász-Nagy Anett	Fáry Melinda	
Bernáth Richard	Mészáros Tibor	

Klárafalvi vegyes életkorú csoport**Kovácsné Pásztor Katalin és Gazyó Mihályné (Irma) vezetésével;**

Fekete András	Fürge Olívia	Nagy András Dávid
Kócsó Richárd	Eberhart Anna	Schmidt Norbert
Figura Ildikó	Dinka Boglárka	Balassa Adrienn
Bogáromi Richárd	Kócsó Bernadett	
Pápai Laura	Gabor Ella Roxána	

SZMK névsora

DELFIN KISCSOPORT

Terhes Anikó
Tóthné Simon Éva
Putnokiné Kovács Mariann

BAJNOK MINI CSOPORT

Süvegné Nagy Ivett
Albert Zsuzsanna
Doba Melinda Róza

FICÁNKA NAGY CSOPORT

Kerekesné Mészáros Edit
Nacsa Erika
Nagy Gyuláné Lajos Mónika

KATICA NAGY CSOPORT

Lovász Edit
Nyári Krisztina
Némethné Kiss Ildikó

MICIMACKO KÖZÉPSŐ CSOPORT

Geccséné Kovács Katalin
Baranyi Jánosné
Tenczerné Kasza Mária

NAPRAFORGÓ KÖZÉPSŐ CSOPORT

Tóth Zsuzsanna
Tóthné Kádár Gabriella
Petrikné Simon Erzsébet

NAPSUGÁR KIS CSOPORT

Erdélyi Irén
Mandákné Vas Szilvia
Horváth Zoltánné

FERENCSZÁLLÁSI CSOPORT

Keményné Balogh Ágnes
Juhász-Nagy Gáborné
Fáriné Gera Mária

KLÁRAFALVAI CSOPORT

Viktorné Széll Mária
Gabor Enikő
Fekete Gabriella

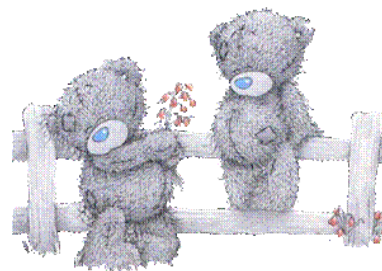
Szocializáció

A szocializáció, azoknak a folyamatoknak az általános és összefoglaló elnevezése, amelyben az egyén más emberekkel történő passzív és aktív kapcsolata során elsajátítja a számára sajátosan, szociálisan jelentékeny tapasztalatokat és viselkedésformákat. Az anyai és szülői gondoskodástól való függéstől halad a munkatársi kapcsolat felé, tehát végigkíséri az egyén életét.

Az óvodás gyermek személyiségén belül, az érzelmek dominálnak. A család alapozza meg és indítja el a gyerekeket a szocializáció útján, a családi védettségéből kilépve kitágul a szociális tér, egyre nő a személyiségre hatást gyakorló személyek száma.

Óvodánkban, kiemelt jelentősége van a szociális ellátó funkciónak. Megismerjük a fejlesztő a családokat, a gyerekek szükségleteit, feltárjuk sajátosságait és kialakítjuk a fejlesztő „stratégiát”. Bevonjuk a gyerekeket, a szabályok kialakításába, önmaguk fejlesztésébe, és ha szükséges, újabb szabályok megfogalmazásába.

A gyerekek személyiségének fejlesztése során, fontos célkitűzés az önfegyelem kialakítása. Kulcskérdésként fogalmazódik meg, hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermek önálló törekvéseit, hol vannak az ésszerű határok, amelyeken túllépve, a gyerek már sérti a mellette élő csoporttagok érdekeit. Arra törekszünk, hogy a gyermekeket az óvodába lépéstől kezdve pozitív érzelmi hatások ériék úgy az óvodapedagógus-gyerek, mint gyerek-gyerek kapcsolatban.

A gyerekek társas kapcsolataira odafigyelünk, erősítjük a baráti kötődéseket, társakhoz segítjük a magányosokat. A tevékenységeken keresztül a gyermekek erkölcsi tulajdonságait fejlesztjük, mint például az önzetlenséget, toleranciát.

AKTUALITÁSOK

HÁZIREND -kivonat-

Kedves Szülők!

Kérem, hogy a házirendet figyelmesen olvassák végig, gyermekeik érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására. A teljes házirendet megtalálhatják az óvoda folyosóin kihelyezett tartókba.

Az óvoda nyitva tartása:

A nevelési év: 2007. szeptember 1 –től, 2008. augusztus 31.–ig tart.

Az oktatási év: 2007. szeptember 1 –től, 2008 június 13 –ig tart.

Napi nyitva tartás: 6.00 – 16.30 óráig

(A dajkák munkaideje reggel 6.00 – 16.30 óráig tart)

Csoport összevonás: Reggel, 6.00-7.00 óráig

Délután, 16.00-16.30 óráig – gyülekező a Napsugár csoportban.

Mikor veheti igénybe a gyerek az óvodát?

- ✓ 3. életév betöltésétől az iskolaérettségig.
 - Amennyiben a gyermek megbízhatóan ágy- és szobatiszta;
 - Teljesen egészséges,
 - A szülő az étkezési térítési díjat befizette.

A gyermek napi háromszori étkezésének megszervezése, biztosítása az óvoda feladata.

Az étkezések időpontja:

- Reggeli: 9.00 –től
- Ebéd: 12.00 – 12.30 óráig
- Uzsonna: kb. 14.45 – 15.00 óráig

(Az a gyermek, aki ebéd után hazamegy, az uzsonnáját becsomagolva viheti haza.)

A gyerekekkel kapcsolatos szabályok:

Kérjük, hogy a gyermekek ruházata a praktikusság, a kényelem, a tisztaság jellemezze. Legyen számukra átöltöztetéshez szükséges tartalékruha, váltócipő, tornafelszerelés, udvari öltözk.

Az óvodában csak egészséges gyermek tartózkodhat. Beteg, lázas, gyógyszert szedő, még lábadozó gyermek felvétele az óvodába a többi gyermek egészségének megőrzése érdekében nem lehetséges. A nevelési év alatt, hiányzás után, orvosi igazolás bemutatása az ÁNTSZ előírása szerint kötelező. Fertőző betegség esetén a szülőnek az óvoda felé bejelentési kötelezettsége van.

Kérjük, hogy a gyerekeket az óvodába érkezéskor a szülő minden esetben személyesen adja át az óvónőnek, mert csak így vállalhat felelősséget érte.

Higiéniai szabályok:

Az intézmény egész területén –az udvart is beleértve- TILOS A DOHÁNYZÁS!

Kérjük a szülőket, hogy a csoportszobába utcai cipővel ne lépjenek be, a gyermekek is csak váltócipővel mehetnek be.

A gyermekek ágyneműjét kéthetente hazaküldjük mosás, fertőtlenítés, szellőztetés céljából. Járványos időszakban hetente szükséges az ágynemű cseréje.

Ha a szülő serkét, ill. tetűt vesz észre a gyermek hajában, köteles szólni az óvodában, hogy védőnő a többi gyermeket is átnézze, a kezelés módját megbeszéljék. Az elhalt serkéket is el kell távolítani a gyermekek hajáról.

A törölközőket hetente váltjuk, ezek mosásáról a dajka nénik gondoskodnak.

Az intézmény gyermekorvosa: dr. Kiss Katalin

Egyéb szabályok:

Otthonról hozott játékokért felelősséget nem tudunk vállalni. Kérjük, hogy a baleset elkerülése érdekében az óvodás gyerekek ékszer ne viseljenek.

Nagycsoportos gyerekeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, hogy ők reggel 8 óráig érkezzenek meg az óvodába. A kisebb gyermekeket legkésőbb 9 óráig várjuk.

Az étkezési térítési díjak befizetésének rendje: a hónap elején, előre kell fizetni a pénztárban. Ennek időpontját a bejáratnál jól látható helyen kifüggesztjük. Hiányzás lemondására előző napon 8.30 óráig van lehetőség, tehát ez, a másnapi étkezést érinti.

Az óvoda nevelőtestülete 5 nevelés nélküli munkanappal rendelkezik egy nevelési éven belül. Ezt az időt, továbbképzéseken való részvételre, nevelőtestületi értekezletekre fordítjuk. Az óvoda ilyenkor zárva tart. Szükség esetén, szülő kérésére ügyeletet tartunk.

Kérjük a szülőket, írásban tudassák az óvónővel, hogy a szülőkön kívül kik azok a felnőtt személyek, akik a gyermeket elvihetik az óvodából és mikor.

A szülők nevét, lakcímét, telefonszámát – a gyermekek egyéb személyi adataival (TAJ szám, gyógyszerérzékenység) együtt – az óvónők a felvételi mulasztási naplóban rögzítik.

Közös nevelési elvek kialakítása a szülőkkel:

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el, szeressék pajtásaikat, legyenek képesek az önkifejezésre, önállóságra, alkalmazkodásra. Esetleges konfliktusaikat ne durvasággal oldják meg. Ezen törekvésünk sikere érdekében kérjük, hogy óvodán kívül is erősítsék bennük ezeket az alapelveket.

Gyermekeik harmonikus fejlődése érdekében szükségünk van az Önök igazi együttműködésére, nyitottságára, őszinteségére. Ha problémájuk akad, keressék meg az óvónőket, ill. az óvoda vezetőjét, próbáljuk közösen megoldani a konkrét helyzeteket.

A szülőknek lehetőségük van rá, hogy az óvodában folyó pedagógiai munka alakításában, a megfelelő fórumokon aktívan részt vegyenek, ötleteikkel elősegítsék a közös gondolkodást.

E fórumok:

- Szülői értekezletek,
- Fogadóórák,
- Nyílt napok,
- SZMK megbeszélések
- Családlátogatás

A gyermekek fejlődéséről csak az óvónők adhatnak tájékoztatást. Ha az óvónő a gyermek fejlődésében valamilyen problémát észlel, erre felhívja a szülő figyelmét. Kérjük, fogadják ezt segítő szándék jeleként, szükség esetén vegyék igénybe a Pedagógiai Szakszolgálatok segítségét is.

A szülők közössége megalakította a szülői munkaközösséget, melynek 21 tagja van. Csoportonként 3 fő képviseli a szülőket.

Az SZMK Elnöke és gazdasági felelőse: Mandákné Vas Szilvia

SZMK Koordinátor: Simor Gáborné óvodapedagógus

Minden óvodás gyermeknek van érvényes, államilag finanszírozott balesetbiztosítása.

Kiszombor, 2007. szeptember 3.

Börcsökné Balázs Márta
óvodavezető

A nevelésmentes napok

A nevelésmentes napok száma a nevelési évben 5 nap, melyet szakmai napokra, értekezletek tartására fordítunk. Az ütemezést az SZMK választmányával véleményeztetjük.

A szülőket a nevelés nélküli nap időpontjáról legalább 1 héttel előtte értesítjük.

A felhasználás ütemezése, várható időpontja.

1. **2007. október. 12.** Őszi szakmai kirándulás Debrecenbe
2. **2007. december. 22.** Régi gyermekjátékok kutatásának bemutatása, kiválasztása
3. **2008. február. 15.** Nevelési értekezlet
4. **2008. június. 02.** Tanévzáró értekezlet
5. **2008. augusztus. 29** Tanévnyitó értekezlet

Szülői értekezletek a nevelési év során

- **2007. szeptember. 18-21**
- **2008. március. 4-6**
- **2008. május 13-16.**

A 10. óvodabál

2007. március 23-án került megrendezésre a 10. óvodabál, mely ismét szépszámu érdeklődőt vonzott.

A műsorokról az óvoda dolgozói és a nagycsoportos gyermekek mellett vállalkozó szellemű apukák és hastáncosok is gondoskodtak. Tisztelet és köszönet érte mindenkinek.

Ízletes vacsorát szolgáltatott a Rónay Kúria étterem, és ezen az estén változatos koktélok közül is választhatott minden bálozó. A jubileumi bálon ismét Csikota József és zenekara húzta a talpalávalót. A bál bevételével a „Mosolygó Gyermekarcok” Alapítványunk gazdagodott, melyet a gyermekcsoportok költhettek el, főleg az udvari játéklehetőségek bővítésére fordították.

Köszönet illeti mindazokat, akik bármilyen módon önzetlenül segítséget nyújtottak a bál megszervezésében, lebonyolításában, adományukkal támogatták a kiszombori óvodásokat.

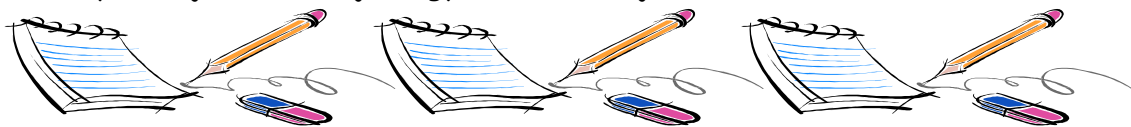
LÉLEKTAN**Elég érettek vagyunk?****Iskola érett az, aki:**

- ☺ fizikailag alkalmas (megfelelő testi fejlettség, megkezdődik a fogváltás, jó fizikai erőnlét, jobb- és balkezesesség egyértelmű felismerhetősége)
- ☺ már várja az iskolát, ez játékaiban megjelenik,
- ☺ képes feladatait egyedül ellátni, a megkezdett tevékenységeket nem hagyja félben,
- ☺ képes kapcsolatokat kialakítani és fenntartani a kortársaival,
- ☺ megtalálja helyét a közösségben, beilleszkedik a csoportba,
- ☺ akinek a figyelmét 10-15 percre képes lekötni egy tevékenység (rajzolás, feladatlap kitöltés, színezés)
- ☺ akinek nincs beszédhibája,
- ☺ képes eligazodni 1-től 10-ig a számok között,
- ☺ képes a viszonyokat jól meghatározni (lent, fent, bal, jobb)
- ☺ képes egymáshoz viszonyítani tárgyakat (ez kisebb, ez nagyobb ..stb.)

Következik a sulis, de mikor?

A közoktatási törvény rugalmassá tette az iskolakezdést, vagyis „az a gyermek tanköteles, aki eléri az iskolába szükséges fejlettséget, legkorábban abban a naptári évben, amelyben a nyolcadik életévét betölti”. Tehát gyermekünk hatévesen, de akár nyolcévesen is elkezdheti az általános iskola első osztályát, döntésünktől vagy a nevelési tanácsadó, pszichológus, fejlesztő szakember döntésétől függően. Ma már iskolakezdekéskor nem kötelező nevelési tanácsadóba vinni az óvodásokat, kivéve akkor, ha az óvónő kifejezetten javasolja a szülőnek. Pedig az általános

iskolás tanítók nagy része szerint szerencsés lenne, ha az úgymond egészséges, iskolaérett gyerekeket is megvizsgálnák a szakemberek, hiszen így a szülők is megnyugodhatnának döntésüket illetően, és kiszűrhetők lennének azok a tanulási nehézséget okozó, rejtett betegségek, amelyek majd hátráltatják a gyermeket a fejlődésben.

Szigorúság: MENNYIRE és HOGYAN?

Szemünk fénye úgy tökéletes, ahogy van! Boldogan figyeljük, ahogy tombol a játszótéren, és pillanatok alatt elolvadunk, amikor hozzánk bújik. Szülőnek lenni a legcsodálatosabb dolog a világon ... Persze vannak helyzetek, amikor nem ilyen egyszerű az élet.

A szépen rendbe rakott gyerekoszobát kis tündérkéink másodpercek alatt képesek katasztrófa sújtotta területté alakítani, és a közértben is legszívesebben a föld alá süllyednének, amikor ordítva előadják a „CSOKIT AKAROK” kezdetű valóságshow-t... Aki igazán szereti a gyerekét, annak nincs szüksége szigorra – gondoljuk ezt akkor, amikor utódunk világra jön. Meg vagyunk győződve arról, hogy konfliktus esetén is el tudjuk majd kerülni, hogy tiltani vagy büntetni kelljen. Felmerül persze a kérdés, mit is nevezünk szigorinak. Az is szigor, ha nem engedünk az elveinkből, és az is, ha megfélemlítjük, vagy megütjük a kicsit, ha nem úgy viselkedik, ahogy szeretnénk. És van olyan is, amikor megpróbáljuk elkerülni az összeütközést, és nem veszünk tudomást a problémákról. Utóbbinál egy külső szemlélőnek olybá tűnhet, hogy ebben a családban bizony a gyerek az úr... Amikor pedig végképp elfogy türelmünk, egy óriási (hangos) veszekedés vagy meggondolatlan szócsata formájában kirobban belőlünk a felgyülemlett düh.

Partneri viszony

„A legideálisabb az lenne, ha a csemetével együtt kialakítanánk egy szabályrendszert, és igyekeznénk ahhoz tartani magunkat” – véli Benda Viktória gyerekpszichológus. –

A gyermekek folyamatosan próbálják, hogy mennyit bír a szülő türelme. Ez teljesen normális dolog. A szülőnek az a feladata, hogy megmutassa a határokat, amelyek nagyon is

rugalmasak lehetnek. Ha a mamának jó napja van, több mindent megenged. Amikor fáj a feje, akkor viszont magyarázza ezzel az utódának, miért nem lehet ma órákon keresztül püfölni a játékdobokat.

Azt szintén lényeges felmérni, hogy ha a gyermeknek nincs lehetősége arra, hogy feszegesse a szülők ellenállását, azzal akaratlanul is azt sugalljuk, nem is számít, mit csinál. De ha időnként komoly összeütközésbe kerülünk a csemeténkkel, az neki is azt jelenti; fontos a számunkra, meg szeretnénk oldani a gondjait. Ha partnerként kezeljük a gyermekeinket, később ők is így fordulnak majd hozzánk, és elmondják nekünk ügyes-bajos dolgaikat.

Világrend

„Amikor megszületett a kislányunk, megpróbáltunk mindent úgy alakítani, hogy neki jó legyen” – emlékezik Kata. Több rokonnal azonban szinte közelharcot kellett vívnom, mikor nagy hanggal becsörtettek hozzánk, mondván: a kisbabának meg kell szoknia, hogy zajlik az élet körülötte. Én meg azt mondtam, nem, ha a kicsi alszik, akkor itt bizony csend lesz. A csecsemő az, akit a legkevésbé lehet „szabályozni”. Sokszor igyekszünk siettetni a család rendjéhez való alkalmazkodás folyamatát. Pedig babakorban az lenne az optimális, ha a család alkalmazkodnia, és a kicsi átélhetné, hogy igenis körülötte forog a világ.

Amikor elkezd önállóan mozogni, mászni, é egyre több mindent felfedez a lakásban, majd a világban, úgys rádöbben, hogy korlátokba ütközik. A szülő pedig akkor tesz jót, ha a járókába „zárás” helyett megmutatja a csöppségnek, mit szabad és mit nem. Ha állandó napi ritmushoz szoktatjuk a kicsit, melyben bizonyos dolgok -evés, alvás, játék- ugyanabban az időben történnek, azt a képet erősítjük meg benne, hogy a világ, rendben van körülötte.

Szülői minta

Szinte minden édesanya számára ismerős a helyzet: csemeténk már csak fél lábával kapaszkodik a bevásárlókocsiba, ereje nagy részét arra fordítja, nehogy elszakítható legyen a csokoládépolctól, miközben ordítva követeli a finomságot. Esetleg nem lehet elhozni a cukorkás automatától. Van, aki ilyen szituációban megpróbálja elmagyarázni: az édesség árt a fogaknak, különben sincs rá pénzünk... Pedig egyszerűbb lenne határozott nemet mondani, mert ebben a helyzetben nem a csokiról, a cukorkáról van szó. A kicsi biztonságot akar érezni, furcsán hangozhat, de tudni akarja: nem tehet meg mindent. Ám ha a mamája enged a hisztinek, akkor a következő bevásárlás alkalmával újra késztetést érez majd, hogy tesztelje a határokat.

Egy anyuka elpanaszolta nekem, hogy a gyermeke az oviban azonnal püföli a másikat, ha nem kap meg valamit - meséli Benda Viktória. - Pedig mindig a fenekére ütök, ha ilyet csinál - kesergett a mama. Hát éppen erről van szó! A gyerekek születésüktől hatéves korukig sokkal inkább a példából tanulnak, mint a szóbeli nevelésből. Ez a csemete azt látta, hogy ha valami rosszat csinál, megütik. Nyilvánvalóan ő is ezt az elvet követi majd a társaival szemben. A szülőnek úgy kellene viselkednie a gyerekével, ahogy azt tőle is elvárják.

A büntetés az utolsó eszköz

Már említettük, partnerként kell kezelni a gyereket. Különösen érvényes ez akkor, amikor csemeténk szinte egész napját valamilyen intézményben tölti, legyen az óvoda vagy iskola. Ne védekezzünk mindig azzal, hogy rohanunk, és fáradtak vagyunk! Szánjunk időt arra, hogy az őt foglalkoztató (bár számunkra apróságnak tűnő) dolgokat türelmesen végig hallgassuk. Az esti vacsorák vagy a lefekvés utáni „suttogás a sötétben” nagyon fontosak!

Sokszor persze gyors és célravezető megoldásnak tűnhet, ha azonnal leteremtjük a gyermeket, mert ezzel látszólag megakadályozzuk a rosszkodást, csak hogy utána bűntudatunk lesz. Próbáljuk ki, mi történik akkor, ha csemeténk szembeesül tetteinek következményeivel: „Igyekszem figyelni arra, hogy az esti vacsora, amikor végre együtt a család, mindig ugyanabban az időben legyen - meséli Mónika. - Így aztán nagyon bosszantott, hogy hatéves fiamnak rendszeresen valami „halaszthatatlan” dolga akadt a szobájában, amikor mi már az asztalnál ültünk. És hiába kértük, a helyzet nem változott. Egyszer aztán fogtam magam, és elpakoltam az ételt mire odajött, és legnagyobb meglepetésére számára aznap nem volt vacsora... Mondanom sem kell. Onnantól fogva ő volt az első, aki megjelent a konyhában.”

Ha következetesek vagyunk, szidás, fenyegetés és prédikáció nélkül is elérhetjük, amit akarunk. A büntetés az utolsó eszköz! A legtöbb esetben dicséréssel, elismeréssel, sokkal hamarabb célba érhetünk a kicsiknél, mint szankciókkal. A felnőttek gyakran hajlanak arra, hogy főként a zavaró dolgokat vegyék észre a gyerekeknél, és figyelmen kívül hagyják, hogy milyen nagy szükség van a megbecsülésre. Természetesen azt se felejtsük el, hogy a szülő is ember. Ha fáradtabbak, ha ingerültebbek vagyunk, könnyen felcsattanunk még akkor is, ha nem igazán van okunk rá. De -mivel fordított esetben a gyermektől is elvárjuk- ne restelljünk bocsánatot kérni tőle!

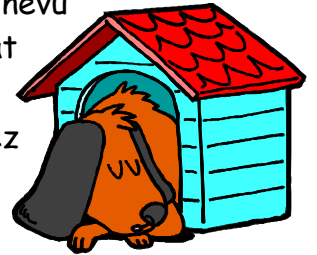
Az orvos, dr. Donáth Ferenc írja:

Fertőző kedvencek

A házi kedvenceket nagyon lehet szeretni, babusgatni, de nem szabad elfelejteni, hogy az állatok fertőzhetnek is. Mintegy kétszázötven féle betegség létezik, amely állatról emberre terjedhet, - ezek összefoglaló neve: zoonózis.

Sokan úgy gondolják, mivel az állat lakásban él, nem lehet fertőzött. Pedig ez tévedés!

A különböző hobbiállatok hordozhatnak olyan bolhaféleségeket például, amelyek az emberre áttérjedve csalánkiütésszerű foltokat okoznak, ezek kezeletlenül elfertőződhetnek. A mácskától gombás megbetegedést lehet kapni, amely kerek, gyűrűszerű, vörös, a szélén élénkebb színű foltokban jelenik meg, és körkörösén terjedhet. A terhes mamákra veszélyes a szintén cicáktól elkapható toxoplazmózis nevű fertőző, amely súlyosan károsíthatja a magzatot. A toxocara nevű bélféreg a kutyát és a macskát támadja meg, a peték az állat székletével ürülnek. Az emésztőrendszerbe jutott petékből kikelnek a lárvák, és a belek falán áthatolva bármely szervhez eljuthatnak, a májfertőzéstől a vakságig számos bajt okozhatnak. Az állatok az emberek által hordozott kórokozókat is közvetíthetik.

A fentiek ismeretében helyesebb, ha a házi kedvencek helye nem az ágyban, a fürdőkádban vagy az asztal tetején van, illetve nem puszilgatják őket, és simogatásuk után kezet mosnak!

FIGYELEMFELHÍVÓ

Nem a szülők hibája

Az egyes gyermekeknél jelentkező figyelemhiányt és fokozott aktivitási zavart (ADHD) a genetikai hajlam okozza. A tünetek akkor jelentkeznek, ha a veleszületett genetikai rendellenességet felerősítik a gyermeket érő környezeti hatások. Az ADHD kialakulásának előfeltétele több gén egyidejű hibája. Annak megállapításához, hogy pontosan mely génekről van szó, még hosszas kutatómunkára van szükség - közölte Eric Taylor. A Brit Pszichiátriai Intézet professzora szerint az is igaz, hogy az ADHD-s gyermekek agyszerkezete többnyire egymástól is különbözik. Ez szintén azt bizonyítja, hogy a rendellenességet nem mindig ugyanaz a genetikai elváltozás okozza. „Az ADHD-diagnózis azonban nem csak átok - jelentette ki a brit professzor -, mivel a rendellenességet okozó genetikai hiba a világban tömegesen fordul elő, valamiképpen kapcsolatban áll a túléléssel. A hiperaktivitás enyhe formája akár jótékony hatású is lehet, ugyanis a hiperaktív személyek reakciói gyorsabbak az átlagosnál.”

Elavult a család?

Darabokra hullani látszik a család intézménye: egyre több a válás, a házasságok száma kevesebb, ma legfeljebb az élettársi formát választják az emberek. Mit hozhat a jövő?

Szaporodnak a csonka családok, terjed a szingliség divatja, és teljesen elfogadott, ha egy pár házasságkötés nélkül él együtt, sőt gyermekeket is nevel. Sokan a hagyományos családi értékek teljes pusztulásával riogatnak, mások szerint ezek nem tűnnek el, csupán átalakulnak. De mit mond a szakember?

Amikor egy reprezentatív kutatásban megkérdeztük a szülőket, hogy milyen kapcsolatot ajánlanak a fiataloknak, a válaszolók 90%-a a házasságot jelölte meg -mondja Pongrácz Tiborné szociológus. -A helyzet azért furcsa, mert mindeközben egyre többen tartják elfogadhatónak az élettársi viszonyt, vagyis már nem szólják meg azokat, akik ezt az életformát választják.

Korábbi felmérések szerint a nők 90-95%-a életében legalább egyszer házasságot kötött, ez az arány mára 50-55%-ra csökkent. Furcsa, hogy ezzel szemben az élettársi kapcsolatot választók aránya ma 9-10% körül mozog, és a növekedés nem túl jelentős.

Egyre több az egyedülálló, de ennek nem az az oka, hogy a pár nélküli fiatalok külön költöznek, hanem az özvegyek alkotta egyszemélyes háztartások száma nőtt. A fiatal nők korábban átlagosan 21, ma 26 évesen pedig jórészt a szüleikkel

Csonka családok

Az élettársi kapcsolat kevésbé stabil, gyakrabban felbomlik, mint a házasságon alapuló család. Az élettársak jóval ritkábban vállalnak gyermekeket.

Mivel az élettársi kapcsolat már elfogadott, ez várhatóan önmagát erősítő folyamatot indít el. Akik hajlamosabbak a kötöttség nélküli együttélést választani, nagyobb arányban fogják ezt tenni, hiszen már nem kell a társadalom vagy a család ítéletétől félni. De ez növelni fogja az egyszülős családok számát is. Hogyan? A kutatások szerint az élettársi kapcsolat instabilabb, nagyobb a valószínűsége, hogy felbomlik, mint a házasságon alapuló család. Az élettársi kapcsolatok terjedése jelentősen csökkenti a gyermekvállalási szándékot. Jóval kevesebb gyerek születik élettársi kapcsolatból, mint házasságból - éppen az előbbi bizonytalansága miatt. Hogy ezek után lesz-e reneszánsza a házasságkötésnek? Ezt nagyon nehéz lenne megjósolni, de biztató,

kötnek házasságot - addig maradnak.

hogy az emberek továbbra sem tartják elavult, idejétmúlt intézménynek.

„Modern apácák”

Hogyan látja a modern családmodell változását szakértőnk, dr. Pelle Béla ügyvéd, aki nap mint nap válásokkal, családi

hercehurcákkal találkozók?

A fiatalok egyre később kötnek házasságot, amikor egy részük már jobb anyagi helyzetben van. A szingli életforma elterjedésének talán egyik oka az anyagi függetlenség védelme, mely egy házassági szerződéssel biztosítható lenne. Ha egy nőnek jó állása van, előfordul, hogy a munka elvesztésének félelme miatt nem szül gyereket, talán nem is megy férjhez, és foggal-körömmel ragaszkodik a beosztásához. Ők a „modern apácák”, akik magánéletüket is feláldozzák a cég és a pénz oltárán.

Nő a házassági szerződések száma, mégis jóval ritkább annál, mint azt a körülmények indokolnák. Gyakori, hogy a

házastársak mindegyikének külön bankszámlája van, és a hagyományos közös gazdálkodás kezd kimenni a divatból.

A gyerekek egyre nagyobb része házasságon kívül születik, tehát apaságot elismerő nyilatkozat vagy bírói ítélet állapítja meg az apa személyét.

A generációk különélése folytán egyre több az ellátatlan idős ember, akiről a gyerekek, rokonok nem tudnak, vagy nem akarnak gondoskodni.

Helyzetük egyre reménytelenebb, így a jobb módúak igénybe veszik az idős otthonokat - nem kis ellenérték fejében.

Új fogalom: „Patchwork-család”

A patchwork, színes szövetdarabokból vart takaró. Ezt az angol szót alkalmazzák arra a családtípusra, ahol a szülők együttnevelik az előző kapcsolataikból

született és a közös gyermekeiket. A jelenségre már évtizedekkel korábban is volt példa, (Karinthy Frigyes így írta le: „Az én gyerekeim meg a te gyereked veri a mi gyerekünket”), de nem olyan tömeges mértékben, mint napjainkban. Az ilyen

családban a bonyolult viszonyok miatt a gyerekek nehezen találják a helyüket.

Kölcsönösen keressük egymást - beszélgetés a gyermekvédelmi felelősünkkel

Ebben a lapszámban, óvodánk gyermekvédelmi felelősét szeretném bemutatni, Szűcsné Ponyecz Máriát.

☺ **Már régóta vagy óvodánk megbecsült, nagy tapasztalattal rendelkező gyermekvédelmi felelőse. Mióta is?**

1986-ban Ilike, az akkori vezetőnk bízott meg a feladattal. 1990/1991-ben a Gyermek és Ifjúságvédő Intézet munkatársként szereztem tapasztalatokat az „igazi” gyermekvédelemről. Azóta több tanfolyamon és főiskolai szintű képzésen, illetve bűnmegelőzési kurzus keretében bővítettem ismereteimet a témában.

☺ **Mond el kérlek a szülőknek, mi is a gyermekvédelmi felelős feladata?**

Első sorban a prevenció, a kolleganőkkel összehangolt munka során. Koordinálom az óvoda gyermekvédelmi rendszerét. Éves munkatervet készítek, ami tartalmazza a gyermekvédelmi munka folyamatát. A preventív munkával a hátrányos helyzetűvé vált gyermekek arányának csökkentése, szülők tájékoztatása a támogatások lehetőségeiről, szükség szerint családlátogatás és környezettanulmány készítése. Személyes gondoskodást nyújtó, segítő nevelési tanácsok adása, előadások szervezése.

☺ **Milyen esetben van szükség gyermekvédelmi felelősre? Kit nevezünk veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű gyermeknek?**

Minden esetben, amikor a gyermek környezetében negatív változásokat tapasztalunk. Napjainkban elég gyakori a fizikai bántalmazás is a „lelki terror” alkalmazása a szülők részéről. Emellett hátrányos helyzetű az a család, akiknek szükséglet kielégítési lehetőségei, életkörülményei a társadalom többségénél lényegesen rosszabb; anyagi színvonal, munkamegosztás, lakás, lakókörnyezet, egészségügyi állapot, etnikumhoz tartozás.

Veszélyeztetett gyermek; az alkoholista, züllött, elmebeteg, pszichopata szülők gyermeke, elhanyagolt gyermek, tanulásban lemaradt, túlkoros, neurotizálódott, galerihez csapódott gyermek.

☺ **Mi a tapasztalatod, napjainkban csökkent, vagy növekedett az elhanyagolt gyermekek száma? Van-e létjogosultsága a gyermekvédelmi munkának?**

Sajnos igen. Egyre nagyobb létjogosultságot kap, hogy külső

szakembereknek kell a család problémáinak rendezésében, megoldásában közreműködni. Intézményeinkben is évről-évre növekszik a problémákkal küzdő családok száma. Sok esetben nem együttműködők, hárítanak, támadnak. Gyakran igyekeznek elkendőzni a problémát, ami mélyíti azokat, és a megoldásukat is hátráltatja.

☺ **Mik a legfőbb okai ezeknek, a tendenciáknak?**

Vannak társadalmi okok, de jórészt az egyénekből adódó problémák jelentősége a súlyozottabb. A munkanélküliségen túl, az alkalmi munkát vállalók száma is csökken, hiszen az önkormányzat által folyósított segélyekért „nem kell tenni semmit”. Egyre gyakoribb a gyermekek elhanyagolása, nincs idő rájuk, nincs idő a közös programokra sem. Rendszertelen a családok életritmusa, ebből adódóan kiszámíthatatlanok a tevékenységek-, programok-, napok menete, ami egyik oka a magatartás problémáknak.

☺ **Ha problémát észlel a szülő, vagy akár mi pedagógusok, mit tehetünk? Hogyan zajlik a gyermekvédelmi munka menete?**

Kölcsönösen keressük egymást, és bizalommal, őszintén feltárjuk a problémát. Gyakori beszélgetések során megpróbáljuk megkeresni a problémák okát. Amennyiben a probléma tüneteit

még a szülők nem ismerték fel, megfelelő módszerekkel, technikákkal próbáljuk megismertetni velük és meggyőzni a családot. Ha ez nem vezet eredményre, segítő szakemberekhez irányítjuk a szülőket, gyermekeket.

☺ **Milyen szakemberekhez tudod irányítani a szülőt, ha kér segítséget?**

Elsősorban a Gyermekejóléti Szolgálat családgyógyozóit kell felkeresnie a szülőknek. Gyermekpszichológus által tudunk segíteni a rászoruló gyerekeken. Tanulási problémákkal, nehézségekkel küzdő gyermekeket, a Tanulási képességeket Vizsgáló Bizottsághoz tudjuk irányítani. Gyámüggyel napi rendszerességgel a kapcsolat. Átmeneti szállások és Anyaotthonok igénybevitelénél is tudunk segíteni.

☺ **Mikor van a fogadóórát? Egyáltalán élnek-e már a szülők a lehetőséggel?**

Szerdán és pénteken délután kereshetnek meg a szülők, akik igénylik, hogy beszéljünk gondjaikról. Egy-két esetben jöttek gondjaikkal, sajnos még mindig mi keressük az ő problémájukkal kapcsolatban őket. Az a tapasztalatom, hogy „cikinek” érzik feltárni problémáikat, ezért nem igazán működik a prevenció, gyakoribb amikor már a szakembert is igénylő gondokkal találkozunk és van teendők a gyermek és a családok érdekében.

VELÜNK TÖRTÉNT

Főztünk, szilvalekvárt és szilvás gombócot is a „tökös óvodában”

Szeretett óvodánk, életének egy újabb epizódjához érkezünk a nyári megérdemelt pihenés után. Az ősz elérkezteivel, mindannyian belevetettük magunkat a munkába.

A pezsgő életet figyelve elgondolkodtam azon, hogy ha az óvodát egy nagy tortához hasonlítom, akkor minden csoport egy-egy szelete lehetne az egésznek. A csoportok élnek a saját életüket, azonban vannak olyan közös élmények, események, amelyek egybekötnek bennünket, mindenkit megérintenek, felvidítanak, és különlegessé teszik mindennapi életünket.

Ilyen élmény volt például, a közös szilvanapi lekvár főzés az óvoda udvarán. Minden csoport maga gondoskodott a gyümölcs beszerzéséről. Szorgos apró kezek kimagozták, összecsusmiskolták, majd a lelkes nagymamák -üstben-

szorgos és kitartó kavargatással, édes csemegévé főzték. A daduskák üvegekbe töltve meleg takarókba burkolták. Mindeközben az óvó néniktől, sok hasznos információt tudtak meg a gyerekek. A végén, minden csoport kapott egy-két üveggel az elkészült lekvárból a téli napokra. A szilvából gombócot is készítettek a Katica csoportban a vidám kedvű nagyszülők.

A hátsó udvaron, nagyszerű játéknak bizonyult a kukoricaszárból épített kunyhó (szárkúp), melyet nagy izgalommal vettek birtokba a gyerekek. Az őszi kukorica betakarítás kapcsán, a gyerekek megismerkedhetnek a kukoricatöréssel, csuhé bábok- és csutkababák készítésével, pattogattunk kukoricát is.

Folyamatosan gyűjtöttük az őszi csodálatos terméseit. Eltökélt szándékunkat, hogy mi leszünk a környék „legtökösebb” óvodája is megvalósítottuk. Mindenféle tököket gyűjtöttünk össze és október utolsó hetében tóklámpásokkal díszítettük fel

óvodánk udvarát. Bátorítottunk mindenkit, aki erre jár este, csodálja meg a kivilágított udvarunkat. A tökgyűjtésbe és lámpáskészítésbe mindenki részt vehetett.

Nem csak egy kirándulás volt Mezőhegyesen

Kirándulni jó. Gyermek, felnőtt egyaránt várja. A kirándulás azonban nem csak egy „szabad” délelőtti jelent. A Delfin II. csoporttal Mezőhegyesen voltunk.

Mit jelent ez az óvónőknek?

Az óvónőktől igen nagy szervezést igényel, hogy a korcsoportnak-, az érdeklődésnek- megfelelően, a család és a csoport pénztárcáját kímélve, jó időt kifogva, időpontokat egyeztetve minden rendben menjen aznap.

Mit jelent a szülőknek?

Ilyenkor azt szoktuk kérni, hogy kistestvér nélkül jöjjenek velünk, ha megoldható. Most csak neki szentelje e napot, vele törődjön, csak vele legyen, rá figyeljen. Tapasztalatcserét a többi szülővel, egy-egy kérdés, gondolat megvitatását az óvónőkkal. Együttes élményt a gyermekével. Láthatja kapcsolatait, játékát, barátait stb.

Mit jelent a gyerekeknek?

Sok mindent, s erről szeretnék bővebben írni.

A kirándulás maga egy komplex foglalkozás. A vonatozás élménye, a kalauz munkájának megfigyelése. Mezőhegyesen a lovak megtekintése, viselkedésük szemrevételezése (pl.: szelíd-vad, stb.) Mozgásos játék a játszótéren, ahol alkalmazkodni kellett idegen gyerekekhez. A fagyizás íze élménye, ami a nap fénypontja volt, nem csak nekem, de a gyerkőcöknek főleg.

A régi vonat - a füstös- szintén érdekes volt. Még szívet lapátoltak vele, elmondtuk a „S, sz beh sok súly” c. Weöres Sándor verset.

És itt még nem ért véget ez a nap, mert egész héten élünk ezekből az élményekből. Hogyan?

Megépítették a szőnyegen a Kiszombor - Mezőhegyes útvonal mini makettjét. Székekből olyan mozdonyt építettünk, amely olyan volt, mint a „Füstös”, csak éppen hogy nem füstölt. Volt benne vezető, kalauz. Könyörögtek 9 órakor, had játszassák még, a tízórai várhat. Lerajzolhatták élményeiket, kinek mi tetszett a legjobban. De helyettem beszéljenek a képek.

Így elmondhatjuk, hogy tényleg nem csak egy kirándulásról van szó, hanem egy olyan komplex élményről, amelyről talán sokáig táplálkozhat a lelkünk.

Örülök, hogy részese lehetek, remélem így vagytok ti is vele.

Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna

Biciklitúráztunk

Felmerült egy kósza ötlet a Bajnok csoportban: „Menjünk kerékpártúrára!”

Egy szép őszi napon, be is sorakoztunk az ovi udvarán - természetesen biciklivel -, és elindultunk. Cél; Pincedomb. Nem mondhatjuk, hogy az út könnyű volt, de megérkeztünk. Eltöltöttünk 1,5 órát szabadon, felhőtlenül. Őszi gyümölcsöket, leveleket, terméseket gyűjtöttünk, megfigyeltük a természetet. A visszavezető út sem volt unalmas. Mindannyian kipirosodva, elfáradva érkeztünk meg az oviba. Ez az első túra volt, de nem az utolsó. Büszkén mondhatjuk, hogy sok kisgyerek a mi kedvünkért tanult meg kerékpározni.

Bajnok csoport

Gyermeknap az óvodában

Ma is együtt megyünk az óvodába, mint az esztendő többi napján, de most nem sietek a munkahelyemre, mert kivételesen én is itt maradok a kisfiammal együtt a napsugár csoportban. Gyermeknapra kaptam meghívást az óvó nénitől.

Az óvodakapun belépve látom rögtön, hogy ez a nap más, mint a többi. Színes forgók, lufik, hatalmas papírvirágok, minden felé. Ahogy beérünk az épületbe, a tálalóban sürgő-forgó anyukák a csoportunkból, már az ebédhez valókat készíti. A mai menü, bográcsos paprikás krumpli lesz virslivel.

A többi szülő és gyerek az udvaron gyülekeznek. Valami meglepetés készül, de senki sem árulja el, hogy mi, így én is izgatottan várok, mint a gyerekek.

A meglepetés, egy nagyon vidám hangulatú mese lett, amelyben szülők és óvó nénik együtt szerepeltek. Olyanok voltak, mint az igazi színészek. A gyerekek boldogan fedezték fel a kosztüm alatt megbúvó ismerős felnőtteket.

A mesét közös éneklés, zenélés követte. Kisfiam egész délelőtt a közelemben volt. Ez a nap az övé. Csak rá figyelek. A későbbiekben elfogyasztottuk a bográcsban főtt finom ebédet, melynek elkészítésében egy kicsit én is segíthettem, és bátran állíthatom, nagyon finomra sikerült.

Köszönöm, hogy itt lehettem, és szívesen eljönnék jövőre is.

egy napsugaras anyuka

☼ Ebben a tanévben több dolgozónk jubileumi évfordulóját ünnepelhattuk meg együtt. **Bábelné Miskolczi Zsuzsika 35 éve, Matuszkáné Évike 30 éve, Simorné Andi 25 éve és Becseiné Ildi 25 éve** végzi munkáját intézményünkben, a gyermekek között. Ezúton is kívánunk nekik további örömteli munkát és jó egészséget!

☼ **Ovitornás csoportunk** ismét szép helyezést ért el a makói sportvetélkedőn, **12 induló csoportból 6. lett.**

☼ Április 19-én óvodánkba vártuk a Makó és térsége óvodáinak bátor versmondó gyermekeit. Sok igazán tehetséges kis versmondóval találkozhattunk, szép eredményeknek, s megható pillanatoknak tanúi lehettünk. Óvodánkból szép helyezéseket értek el:

Kiscsoportos korosztályban Panyor Zsombor III. helyezést, a középsősök között II. helyezést, Nacsa Lora Hanna a nagycsoportos korosztályban pedig I. helyezést ért el Balázs László. Egy igazán szép tartalmas délelőttöt tölthettek vendégeink óvodánkban.

TERMÉSZET LESEN

Gólyavonulás

Ősszel és tavasszal, madarak milliárdjai utazzák be a földgolyót

A Magyarországon fészkelő 5 000-5 500 pár felnőtt és a 10 000-12 000 fiatal gólya már útra kelt. Afrikában a Nílus folyását követve érkeznek telelő helyeikre. Etiópiában, Kenyában, Tanzániában, Kelet-Afrika szavannáin telelnek, de néhányan egészen Afrika legdélibb csücskéig, Fokföldig eljutnak.

A madárgyűrűzésnek köszönhetően nyomon követhetjük a madarak útját. Az állatok lábára gyűrűt erősítenek, melyen egy azonosító szám található - mintha a madaraknak lábra szerelt igazolványuk lenne. A kutatók külföldi madarászok segítségével megtudhatják, a megjelölt madarak merre vonulnak, hol telelnek és mikor térnek vissza.

A szakemberek a gyűrűzés mellett ma már modernebb módszerekkel is dolgoznak, például a radarral és műholdas rádióval. Két évvel ezelőtt a madarászok Európa nyolc országában összesen húsz gólyára szereltek műholdas adó-vevőt.

Magyarországról két fekete gólya került a programba, Margit és Koppány. Mindkettőt a Magyar-Szerb-Horváth határ közelében, a dunai Mohácsi-szigeten gyűrűzték meg és látták el jeladóval. A jeladó folyamatosan jelezte, hogy épp merre tartózkodnak a madarak.

Margit szeptember közepén hagyta el költőhelyét. Az első napokban napi 100-200 kilométert haladt. Hamarosan Bulgáriába ért, ahol csaknem egy hónapot pihent. Miután erőt gyűjtött, átkelt a Boszporuszon, és Törökországon át Egyiptomba folytatta útját. Október végén már Szudánban járt, novemberre pedig megérkezett Etiópiába, ott töltötte a telet. Bár jeladóját tavaszra elvesztette, gyűrűje segítségével szakemberek megállapították, hogy Margit a következő év tavaszán visszatért hazánkba kolteni. Koppány sajnos nem volt ilyen szerencsés, Törökországban áramütés érte és elpusztult.

Figyeld te is a vonuló madarakat!

Minden év októberének első hétvégéjén, a Magyar Madártani Egyesület madármegfigyelő napokat szervez. Az ország minden megyéjében és Budapesten madarász „idegenvezetők” várnak madármegfigyelő kirándulásokra. Az is jó, ha a kertben vagy máshol figyeled a madarakat, és megfigyeléseid elküldöd az egyesületnek. A madármegfigyelő nap ugyanis egyben európai verseny is, amelyen Magyarország mindig dobogós helyezést ér el. Részleteket a www.mme.hu Weboldalon találsz.

VÁLASZOLUNK ROVAT

A minap kapott egy képekönyvet a kislányom, amelyben az ismert klasszikus mesék részletei kevésbé véres és ijesztő formában szerepelnek, mint ahogy én ismertem. Ennek kapcsán elgondolkodtam, vajon szabad-e olyan „véres” meséket olvasni kisgyerekeknek, mint például a Piroska és a farkas? Nem lesz rá rossz hatással, nem fog szorongani miatta?

Vincze Anikó, pszichológus szaktanácsadó válasza:

Igen, szabad „véres” meséket is olvasni a kisgyerekeknek. Mialatt hallgatja a történetet (és nem kész képen látja), saját teherbírásának megfelelően belső képet „készít” hozzá. A gyermek saját fantáziája nem tud szörnyűbb képzetet alkotni, mint amelyet el tud viselni, ellenben a felnőttek által illusztrált mesefilmekkel. (szerk.) Ez a lelki feldolgozás egyik legfontosabb formája. Belső képekben dolgozzuk fel mindazokat az élményeket, benyomásokat és érzéseket, amelyek bennünket érnek. A mese bemutatja, hogy a világ szorongató, és nem csak a kicsiknek, hanem a nagyoknak is, és ez természetes. De győzhet a gyenge, a legkisebbik, vannak, akik segítenek rajta, és a végén minden jóra fordul. A szorongás fantáziaképei segítségével megkönnyebbül a mese végére a kisgyerek, átéli a vigasztalás, a felszabadulás örömteli érzését. Tehát a végighallgatott (mert végigmesélt), akár hátborzongató mese is jótékony hatású. Vagyis ha választhatunk: jobb az illusztráció nélküli, csak szöveget tartalmazó mesekönyv, vagy a fejből elmondott mese, ezek ugyanis nem akadályozzák, hogy a gyerek saját hőseivel népesítse be a mesevilágot.

Úgy tűnik, hároméves kisfiam balkezes lesz. Eddig hol egyik, hol másik kezével fogott, egy étkezés alatt is többször helyet cserélt nála a kanál. Most mintha gyakrabban

nyúlna ballal a játékokért, és a labdát is következetesen bal lábbal rúgja. A rokonság és a baráti kör több tagja arra biztat, még most szoktassam át a jobb kezére, amíg nem késő! Önök mit gondolnak erről?

Vincze Anikó, pszichológus szaktanácsadó válasza:

Semmiképpen ne szoktassa se erre, se arra a kezére a kisfiát! Hagyja, hogy az idegsejtek bonyolult összjátékaként magától alakuljon ki, melyik kezét részesíti előnyben. Ebben a természetes folyamatban nem szabad beleavatkozni, hiszen a jobb- vagy balkezesség az agyféltekék közti munkamegosztást tükrözi, tehát belső adottság. Ha a beiskolázásig kétkézese maradna a kisfia, azaz mindkét kezével egyformán jól tevékenykedne, egyszerű, játékos vizsgálat után egy tapasztalt fejlesztőpedagógus megmondja majd, melyik az ügyesebbik keze, és javasolni fogja, hogy írni ezzel tanuljon. Minden mást ezt követően is a gyerekekre lehet bízni!

ŐK MONDTÁK

Beszélgetnek a gyerekek az asztalnál;

-Kinek van tesója?

Ekkor az egyik kisfiú az ajtóhoz rohan, az éppen megérkező apukájához és lelkesen megkérdezi őt:

- Apa! Szerinted nekünk lehet testvérünk?

😊😊😊😊😊

Két kiscsoportos kisfiú beszélget.

-Anyád neked is levágta a kezedet? -kérdi Pisti.

-Nekem nem. - feleli csodálkozva Soma.

-Nekem muszáj volt, mert nagy volt a körmöm.

- magyarázza Pisti.

😊😊😊😊😊

- Ez milyen állat a képen? -kérdezi óvó néni, a képeskönyvet nézegető kislányt.

- KÓLAMACI! - válaszolja az büszkén mosolyogva.

😊😊😊😊😊

Ebédnél türelmetlenkednek a gyerekek. Egyiknek víz kell, a másiknak leves, a harmadiknak kenyér.

- Mindjárt! Nincsen csak két kezem! -mondja az óvó néni, így próbálva türelemre bírni az éhes sereget.

-Ne terrorizáljátok az óvó nénit! - mondja fennhangon az egyik kisfiú, az óvónő segítségére sietve.

😊😊😊😊😊

Állatorvosost játszunk.

- Óvó néni! Az én lovamnak fetezise van! -mondja a diagnózist Gábor.

- Milye? -kérde vissza tágranyílt szemmel.

- Fetezise! - ismétli meg a kifejezést, mostmár kicsit nyomatékosabban és egy kis haraggal a tekintetében, érthetlenségem miatt.

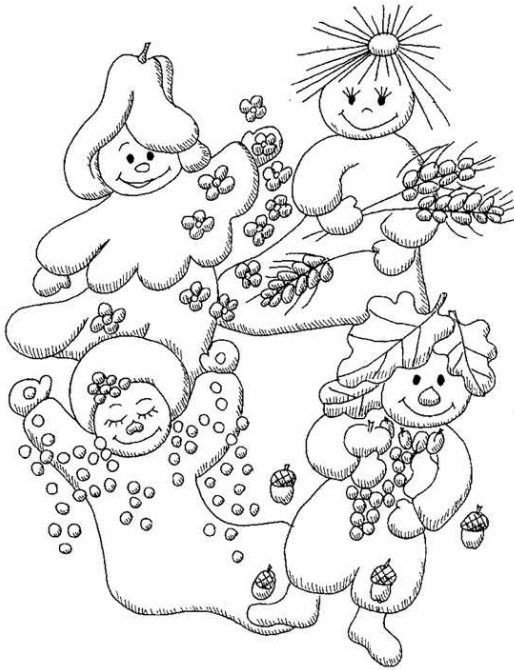
- ??? - Nézek tovább is rá kérdőn és közben belül jár az agyam, vajon mire gondolhat. Ekkor hirtelen jön a nagy felismerés. A diagnózis: fertőzés lehet. Nem szólok, de azonnal kívül a büszkeség az arcomra. MEGÉRTETTEM!

😊😊😊😊😊

Pisti, egy kiscsoportos kisfiú, összeveszett az udvaron játszó nagycsoportosokkal.

- Tudjátok meg - áll elébük dühösen - ha én iskolás leszek, úgy elverlek benneteket! Gondolom az meg sem fordult a fejében, hogy azok a gyerekek is nőni fognak addigra.

😊😊😊😊😊

A négy évszak boldog gyermekei

Ha nem is hiszünk a horoszkópban, egy biztos: az évszak, amelyben a világra jöttünk, meghatározza életünket. Tudta, hogy az áprilisban születettek hajlamosabbak a fogszuvasodásra, a júliusiak pedig rendkívül kreatívak? A terhesség alatti feltételek és a csecsemő életének első hónapjai sokkal jobban befolyásolják az egészséget, a személyiséget, mint azt eddig feltételezték. Szeretné megtudni, milyen lehetőségeket, valamint veszélyeket tettek bölcsőjébe? Összeállításunkból kiderül.

AZ ŐSZ SZÜLÖTTEI: (szeptember, október, november)
EGÉSZSÉG

Erősségei: Gratulálunk! A statisztikát nézve az őszi szülötteinél várható a leghosszabb

életkor. A terhesség legfontosabb időszakában (tavasszal és nyáron) igen kedvezőek a feltételek a magzat számára, hiszen a kismama el tudja látni a szervezetét az összes fontos vitaminnal és egyéb tápanyaggal. Ez kitűnő védelmet nyújt a babának a szív- és érrendszeri károsodások, a cukorbetegség, az agyvérzés, valamint a túlsúly ellen.

Gyenge pontjai: Az őszi gyerekek hajlamosak a fogszuvasodásra és a csontritkulásra, bár nem olyan nagymértékben, mint a nyári szülöttei. Gyakran lehetnek bőrproblémáik, mint például a neurodermitisz és az ekcéma. Ez talán a porban található atkákkal függ össze. Ezek koncentrációja ugyanis ősszel és télen, tehát a baba életének első hónapjaiban, a legnagyobb, a fűtéstől száraz levegőben.

Megelőzés: A csontozatot és a fogakat kalciumban és fluorban gazdag táplálkozással lehet erősíteni. Az anyukák ne felejtsék el: egy kevés kórokozóval találkoznia kell a gyereknek ahhoz, hogy megedződjön az immunrendszere, ezért nem szabad túlzásba vinni a sterilizálást.

... ÉS A TEHETSÉG:

A legtöbb őszi szülött határtalan magabiztossággal bír: jól tudják, mit akarnak, és ezt bizony meg is szerzik. Ennek oka, hogy a terhesség középső időszakában a nappalok különösen hosszúak voltak, így bizonyos hormonok nagyobb mennyiségben termelődnek. Az őszi gyerekek szociális érzékenysége és kommunikációs képessége azonban kissé gyenge. Erősségeik főleg műszaki és matematikai területeken nyilvánulnak meg.

A TÉL SZÜLÖTTEI: (december, január, február)

EGÉSZSÉG

Erősségei: A téli gyermekek többnyire férfias, sportos alkatúak. Ennek a magasabb tesztoszteron szint, azaz a férfihormon nagyobb mennyisége az oka. Az egészséges csontok, illetve fogazat annak köszönhetően, hogy a korai terhesség alatt (nyáron) bőséges D-vitamin ellátást kaphattak a kismamák.

Gyenge pontjai: Az évszak szülötteire jellemző a túlsúlyra való hajlam. A korai érintkezés a hideggel már korai csecsemőkorban vastagabb zsírréteg kialakulását okozza, ami később elősegíti a magasabb koleszterinszintet, ebből következően pedig a szív- és érrendszeri megbetegedések kockázatát.

Megelőzés: Rendszeres testmozgásra és tudatos táplálkozásra van szükség a tél szülötteinek! Fogyasszon B-vitaminokat: serkentik az anyagcserét, javítják az ideg- és izomműködést, erősítik az immun- és érrendszert. Megtalálhatók a tejben, tojásban, gabonamagvakban, májban, barna kenyérben, hüvelyesekben, gyümölcsökben és élesztőben.

A vércukorszintet krómmal lehet szabályozni –egyen sok lencsét, valamint teljes kiőrlésű termékeket!

..ÉS A TEHETSÉG

Ugyancsak a magasabb tesztoszteron szintnek köszönhetően a jobb agyfélteke dominanciája: ennek tulajdonítható, hogy a téli gyerekek az átlagnál jobban érdeklődnek a technika, a diplomácia, valamint a sportok iránt. A képességük, hogy célirányosak és logikusan tudnak gondolkodni, kifejezetten vezető személyiségekké teszi őket.

A TAVASZ SZÜLÖTTEI: (március, április, május)

EGÉSZSÉG

Erősségei: A tavaszi csecsemőknek felnőttkorban ritkán lesznek súlyproblémáik. A szívük és az érrendszerük is erősebb: nem kell tartaniuk az infarktustól, illetve agyvérzéstől.

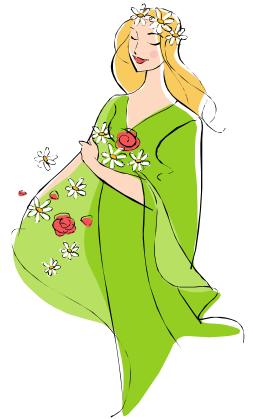
Gyenge pontjai: Az orvosok megfigyelései szerint a tavasz szülötteinél ritkábban alakul ki allergiás megbetegedés. A születésük körüli időpontban ugyanis a levegő pollenkoncentrációja igen magas. Az allergiát kiváltó anyagok már az anyai véren keresztül eljutnak a magzat szervezetébe, és allergiára való hajlamot okoznak. Ez sokszor valamilyen táplálékallergia, például tejérzékenység formájában is megnyilvánulhat.

Az évszakban születettek időnként hajlamosak az indokolatlan szomorúságra (ez néha a téli gyerekekre is jellemző) Valószínűleg azért, mert a terhesség utolsó harmadában csak ritkán süt a nap, és ez fokozza a depressziót előidéző melatonin képződését.

Megelőzés: A legfontosabb, hogy minél gyakrabban menjen sétálni! A nappali fény és a mozgás ugyanis fokozza a szerotonin termelődését, ami javítja a hangulatot. További pozitív mellékhatás: a testmozgás az emésztést is serkenti.

...ÉS A TEHETSÉG

Nem sokkal a születésük előtt kevés volt a tesztoszteron az édesanya vérében, ennek következtében a tavasz gyermekeinél a bal agyfélteke a domináns. Ez többnyire fejlett kreativitásban, jó kommunikációs készségben, valamint magas szintű empátiában nyilvánul meg.

A NYÁR SZÜLÖTTEI: (június, július, augusztus)

EGÉSZSÉG

Erősségei: A terhesség alatt az anyát sok napfény érte, ezáltal sok szerotonin képződött szervezetében. Ennek a hormonnak köszönhető az optimizmus. A júniusiak között a legritkább a szívinfarktus, az augusztusiaknál fordul legkevesebbszer elő rákos megbetegedés.

Gyenge pontjai: A csontjaival és a fogaival lesz a legtöbb problémája. Ha nem vigyáz magára, csonttritkulás, -törések és gyakori szuvasodás fenyegetik. Ugyanis a csontozat és a fogak egészsége a harmadik terhességi hónap körül alapozódik meg. A vázrendszert a kalcium szilárdítja meg, ennek beépülése viszont csakis D-vitamin képződéséhez napsütésre van szükség. Ez azonban a nyáron születetteknél ritkábban fordul elő, hiszen az ő esetükben a terhesség harmadik-negyedik hónapja őszi végére vagy tél elejére esik.

Megelőzés: A D-vitamin-termelődés érdekében tartózkodjon sokat a szabadban. A kalciumban és fluorban gazdag étrend (tejtermékek, fekete tea, hal) is jól tesz a csontoknak, melyeket még rendszeres sporttal is erősíthet. A fogak védelmében kerülje a cukor és savtartalmú élelmiszereket.

...ÉS A TEHETSÉG

Határtalan beleérző képességének köszönhetően szociálisan igen érzékeny. A késő nyári típusoknál ehhez még céltudatosság és nagyfokú érvényesülési adottság is társul, az őszi gyerekekhez hasonlóan. Mivel általában jókedvű és kreatív, nagy népszerűségnek örvend. Még nagyon nehéz körülmények között is képes meglátni a pozitívumot!

Téli gyümölcstortaHozzávalók:

Egy kerek gyümölcstorta alap,
 Egy tasak vaníliás pudingpor,
 0,5 l. tej, 3 kávéskanál cukor,
 3 kivi, 1 banán, néhány ananászkarika, meggybefőtt,

Néha nincs idő hosszas sütésre-főzésre, de azért örül a család, ha torta kerül az asztalra. Választhatunk piskótatortát is, ezt három lapra vágjuk szét, kettőt befagyasztunk, egyet a tortaformába teszünk és erre kerül rá a többi hozzávaló. Amíg a krém meg nem dermed, a forma megtartja, nem engedi szétfolyni.

Pudingos krém:

Főzzük meg a pudingot és hűtsük ki. A kivit és a banánt hámozzuk meg és karikázzuk fel. Kenjük szét a pudingot a tortaalapon és rakosgassuk rá a gyümölcskarikákat. Díszítsük a szélét meggysemekkel. Tegyük hűtőbe néhány órára.

Joghurtkrém:

Egy deci langyos tejbe beáztatunk két púpozott teáskanál zselatint. Megmelegítjük, majd kissé lehűtjük. Négy deci natúr joghurtot összeturmixolunk egy banánnal, némi citromlével, majd belekeverjük a zselatinos tejet és a tortalapra öntjük. Ezután következnek a gyümölcsdarabok. Legalább három órát kell hűtőben állnia tálalás előtt.

A hatpettyes katicabogár

Született a réten egy szokatlan mintázatú katica: nem hét petty díszelgett a szárnyain, hanem csak hat. Hiába hasonlított amúgy a többi katicabogárra, azok nem akarták maguk között látni a kis hatpettyest.

- Nem tartozol közénk! - kiabálták neki.

A katicagyűlésről is kizavarták társukat, hiába kérlelte őket a kis hatpettyes, hadd maradjon. Megesett a szíve a jótündérnek a kitaszított katicabogáron, így szólt hát hozzá:

- Kérhetsz bármit! Ha szentjánosbogárka szeretnél lenni, világító páncélt kapsz tőlem! Ha szarvasbogárrá akarsz változni, erős csápokat varázsolok rád! Ha pedig höscincérré válnál, bátorsággal és fekete ruhával ajándékozlak meg!

A kis pettyes azonban nem akart más bogárrá változni. Neki csak egyetlen kívánsága volt, igazi katicabogárrá szeretett volna válni.

- Nem kérek egyebet, csak egyetlen apró pettyet a hátamra! - válaszolt a jótündérnek.

Meghallották ezt a katicagyűlés résztvevői és alaposan elszégyellték magukat. Ekkor értették meg, milyen ostobán gondolkodtak eddig. Maguk közé hívták és megölelgették a hatpettyes katicát, mert ő is beleillett csoportjukba. Ha nem is a pettyei miatt, de szíve alapján bizonyosan.

A bátor tengelice

Iszonyú tél volt. Farkasordíró hideg. Viharos szél kavarta a havat, egyik-másik madár röptében fagyott meg. A rémült madarak a falu templomának eresze alá gyűltek: az erdőben már nem lehetett kibírni. Mindegyik sírt, jajongott, annyira fázott. Akkor a sas, a madarak királya így szólt: - Nincs mit tennünk, tüzet kell lopnunk valahol. Az emberek az égből lopták a tüzet. Megtehetjük mi is.

-Helyes! Jól beszélsz! Igaz! Bölcs beszéd! -csiripelték, csipogták, károgták, vijjogták mindenfelől az összesereglett madarak. - Igen ám, de ki lopjon tüzet az égből?

A sas azt bizonygatta, hogy ő a király, ő nem lophat. A nagy madarak mindenféle kibúvót kerestek: egyiknek lefagyott a szárnya, a másik sántít a bal lábára, a harmadiknak hiányzik egy farktolla, a negyediknek ... már nem is tudom, mi baja volt. A sas úgy döntött, hogy valamelyik apró madárnak kell erre a nagy feladatra vállalkoznia. De a pinty azt mondta, hogy ő csak énekelni tud, lopni nem. A többi is mondott valamit, hogy ne neki kelljen mennie.

Akkor előállt a tengelice, és félénken mondta: -Én szívesen elmegyek, csak ne veszekedjete.

El is indult. Szállt egyenesen föl az égbe, szállt sokáig, végre a nap közelébe ért. Majd megsült szegény, de nem tudott addig, míg egy tüzes napsugarat a csőrébe nem fogott. Majd

megvakult a fénytől, a tolla pedig leperzselődött a forróságtól. De nem hagyta magát, vitte a didergő föld felé a napsugarat.

A madarak gyülekezete már messziről érezte, hogy közeledik a tengelice az égi tűzzel. Érezték mindnyájan, mert enyhe szellő lebbent, világosabb lett a mennybolt, csöpögni kezdett az eresz, megrokkant a hó. Mire a tengelice leért a földre, már nyílani kezdett a hóvirág, és a fű is nyújtogatta friss zöldjét az ég felé.

A madarak nagy öröme, hogy nem kell már fagyoskodniuk, észre sem vették a tengelice csupaszságát. Csak a szarka látta meg. Menten csörögni kezdett, a többi madár meg csúfondárosan nevetett a bátor tengelicén. Ám a kismadarak

körébe gyűltek, és gyorsan felöltöztették. A pirók is adott neki egy tollat, a sárgarigó is. A feketerigó nem sajnált tőle egy farktollat, a vörösbegy pedig sapkát adott neki. Alig akadt madár, aki ne ajándékozott volna legalább egy kis tollpihét a hős madárnak, aki megmentette őket a fagyhaláltól. Végül pedig, mikor már szépen felöltöztették, zengő kórusban dicsérték meg tettét.

Azóta a tengelice minden tél végén lehozza csőrében a napsugarat, és tavasz lesz a földön. És azóta olyan furcsa a ruhája: bíborszínű a sapkája, és folt hátán folt a köpönyege.

Tyúkanyó csibéi

Volt egyszer egy tyúkanyó és annak kilenc csibéje, az egyik csibét Pipinek hívták. Ha a tyúkanyó magocskát talált, nyolc kis csibéje vele örült, csak Pipi, a kilencedik volt elégedetlen. Azt gondolta: „Milyen kár, hogy kilencen vagyunk testvérek. Ha egyetlenke lennék, minden magocskára jutna.”

Egy nap a tyúkanyó azt ígérte a csibéinek, hogy egy egész kalászt hoz majd haza a búzaföldről. Át is röppent a sövényen, a csibéi meg az udvarban vártak rá.

„Elébe megyek a mamának - gondolta Pipi - és elkérem tőle az egész kalászt.” - és nagy titokban útnak indult. De nem jutott messzire.

A kertben volt egy nagy verem, amelyet a nagy sietségben nem vett észre. Beleesett, de kijönni persze nem tudott. Csipogott, jajgatott, hiába, senki sem hallotta.

A tyúkanyó eközben visszaérkezett, és azonnal észrevette, hogy egyik csibéje hiányzik. -Hol van Pipi? - kérdezte a többiektől, de bizony egyikük sem tudta.

Mindannyian Pipi keresésére indultak, és eközben a kertbe is betévedtek. Az egyik csibének, kétségbeesett csipogás ütötte meg a fülét. A hang irányába szaladt és a veremben megpillantotta eltűnt testvérkéjét.

-Várj Pipi! - kiáltotta, - bedobok egy ágacskát, azon aztán föltipeghetsz.

Pipi el is indult felfelé, de az ág nem ért fel a verem széléig. A kiscsirke ekkor száraz

faleveleket, homokot, kavicsot hordott össze, és ledobálta a verem aljára. De a verem, még mindig túl mély maradt. Pipi sírt, és keservesen csipogott. - Sohasem jutok ki innen, Jaj de szerencsétlen is vagyok! Milyen kár, hogy a többiek nem jöttek veled!

A kiscsirke most elszaladt, és hívta a testvérkéit. Mindannyian nekiláttak, és kavicsokat, fadarabkákat, leveleket,

fűvet, göröngyöket szedtek össze. Egykettőre feltöltötték a vermet, úgy hogy Pipi mind feljebb és feljebb került. Aztán, hopp! - kiugrott a veremből.

- Milyen jó, hogy kilencen vagyunk testvérek - mondta boldogan. Ha egyetlenke lennék, biztosan éhen pusztultam volna a verem mélyén.

SZABADIDŐ

Hasznos kiadványok

Segítséget szeretnénk nyújtani Önöknek; -az óvodás korosztály érdeklődésének felkeltésére szolgáló, gazdagon illusztrált feladatokat, meséket, állatokról szóló érdekességeket tartalmazó- kiadványok felkutatásában és óvodai terjesztésében.

A foglalkoztató füzetekben található gondolkoztató, képességfejlesztő és logikai feladatok megalapozzák az óvoda és iskola közötti átmenetet. A kedves rajzokkal illusztrált mesekönyvek pedig meghitt pillanatokat szerezhetnek a családban.

Hasznos, játékos fejtörők, rövid versek, mesekönyvek forgalmazásával foglalkozik óvodánkban: Bábelné Miskolczi Zsuzsanna és Csóti Jánosné Zsuzsi.

A megvásárolni kívánt foglalkoztató füzeteket, könyveket a Delfin csoportban lehet megtekinteni és vásárolni.

MI A VÉLEMÉNYE?

Kedves Szülők!

Ha tetszett lapunk, ha megosztaná velünk gondjait, ha cikkötlete, kívánsága vagy bármilyen észrevétele van - akár név nélkül is- jelezze a folyosókon található, erre a célra kitett dobozokba. Szülőértekezleti témajavaslatokat is várunk.

Köszönjük segítő szándékát!

a szerkesztő

